

1919

ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ

Привредна кретања у АП Војводини

јануар 2021. године

Нови Сад, март 2021. године

САДРЖАЈ:

I. ОПШТИ ПРЕГЛЕД ПРИВРЕДНЕ АКТИВНОСТИ.....	1
II. КРЕТАЊЕ ЦЕНА И ИНФЛАЦИЈЕ	3
III. ПОЉОПРИВРЕДА.....	5
IV. ИНДУСТРИЈА.....	6
V. ПРОМЕТ РОБЕ У ТРГОВИНИ НА МАЛО	8
VI. ТУРИЗАМ И УГОСТИТЕЉСТВО	9
VII. НЕЗАПОСЛЕНОСТ.....	13
VIII. ЗАРАДЕ	16
ИЗВОРИ ПОДАТАКА.....	18

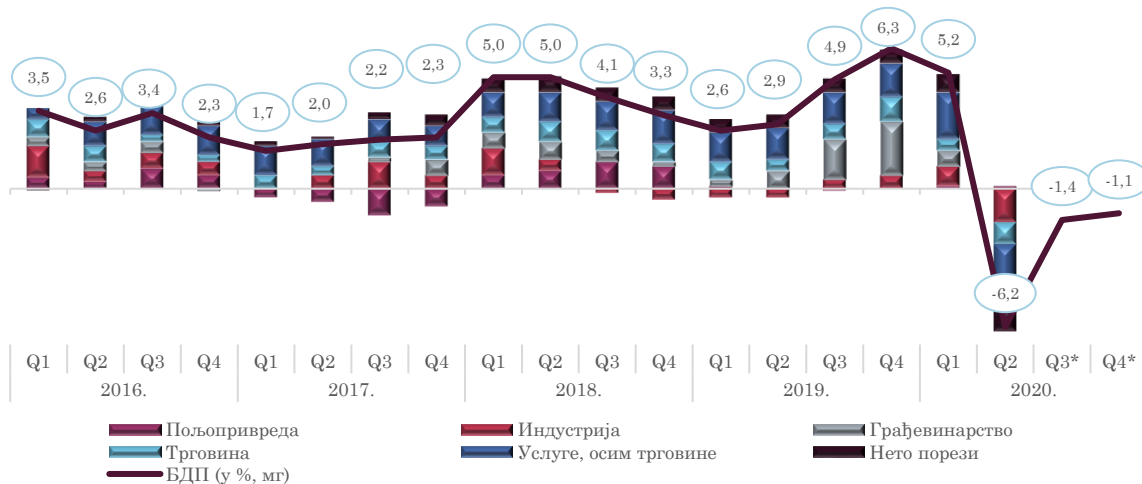
I. ОПШТИ ПРЕГЛЕД ПРИВРЕДНЕ АКТИВНОСТИ

Према досадашњим подацима, **пандемија коронавируса и глобално успоравање имали су мање последице на Србију у односу на остале европске земље** због постигнуте макроекономске и финансијске стабилности, претходне динамике раста и правовременог доношења и ефикасне примене мера подршке привреди и становништву.

Према прелиминарној процени РЗС-а, **Србија је у 2020. години забележила смањење БДП-а од 1,1% у односу на 2019. годину**. Донете мере економске политике (5,8 млрд евра, односно око 12,5% БДП-а) успеле су да ограниче ефекат кризе и минимизују економски пад, што ће омогућити брзи повратак БДП-а током 2021. на преткризни ниво. Према пројекцији НБС-а, раст БДП-а у 2021. години кретаће се у распону од 5,0% до 6,0%, уз симетричне ризике.

Као наставак убрзања са краја 2019. године, Република Србија је у **првом кварталу 2020. године** бележила растући тренд привредне активности (**реални раст БДП-а од 5,2%**), те је по економским показатељима 2020. требало да буде једна од најуспешнијих година у историји економије Републике Србије. **Након шока у другом кварталу (реални пад БДП-а од 6,2%)**, економска активност се стабилизовала и наставила са опоравком започетим у трећем кварталу (**реални пад БДП-а од 1,4%**).

Доприноси кварталној стоји раста БДП-а, производна страна (п.п.)

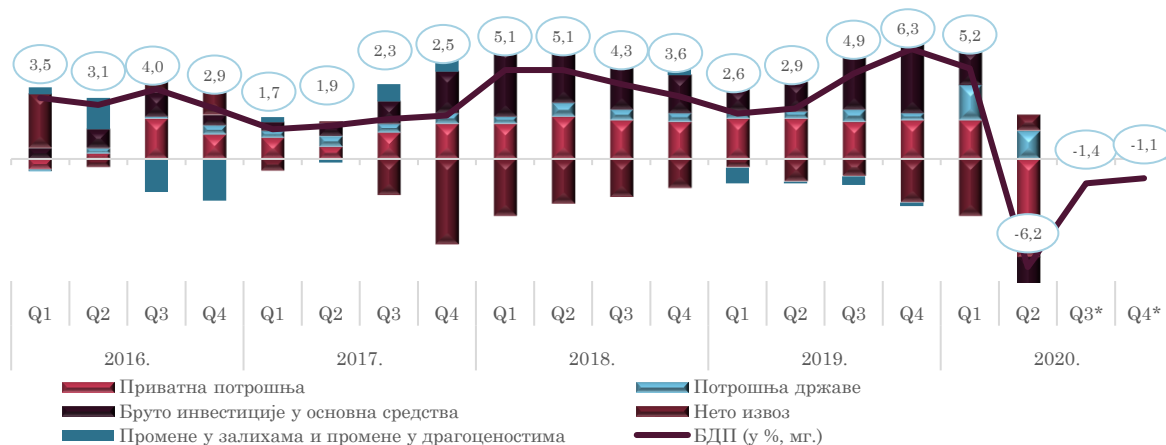

Према најновијим подацима РЗС-а (*процена*), **реални пад БДП-а у четвртом кварталу 2020. године**, у односу на исти период претходне године, износио је **1,1%**.

Према процени Министарства финансија, **посматрано са производне стране**, значајан позитиван допринос БДП-у Републике Србије у четвртом кварталу 2020. дала је **индустријска производња, која се у потпуности опоравила од шока изазваног пандемијом коронавируса и остварила раст БДВ-а од 1,5% мг**. Захваљујући рекордно доброј пољопривредној производњи, позитиван допринос привредној активности забележила је и **пољопривреда, која је остварила реалан раст БДВ-а од 4,1% мг**. **Услуге бележе умерен опоравак**, али и даље уз негативан утицај на БДП, као и **грађевинарство (реални пад од 9,1% мг)**, чији је негативан допринос пре свега последица високе базе из истог периода претходне године.

Допринос кварталној стопи раста БДП-а, расходна страна (у п.п.)

Посматрано са расходне стране по агрегатима употребе БДП-а, позитиван утицај на економску активност Републике Србије у четвртм кварталу 2020. имали су издаци за финалну државну потрошњу због повећаних издатака сектора државе (реални раст од 4,6% мг), као и нето извоз роба и услуга (реални раст од 2,1% мг), пре свега услед мањег обима реалног увоза (реални раст од 0,8% мг). Бруто инвестиције са падом од 4,1% мг. негативно су утицале на БДП, а негативан допринос имала је и финална потрошња домаћинстава (реални пад од 2,7% мг), пре свега услед примене здравствених мера које су довеле до ограничења у сектору услуга, као и издаци са финалну потрошњу непрофитних институција које пружају услуге домаћинствима (реални пад од 2,9% мг).

Инфлација је и даље чврсто под контролом и у јануару 2021. године је износила 1,1% мг. У односу на децембар 2020. године, потрошачке цене су у јануару 2021. године забележиле раст од 0,4%. Према пројекцији НБС, инфлација ће у 2021. години наставити кретање у доњем делу циљаног распона.

Индустријска производња АП Војводине је у јануару 2021. године забележила међугодишњи раст од 2,2%, чему је допринео раст прерађивачке индустрије од 1,5% мг и раст у сектору снабдевања електричном енергијом, гасом, паром и климатизација од 50,0% мг, док је у сектору рударства забележен међугодишњи пад од 14,1%. У оквиру прерађивачке индустрије АП Војводине, међугодишњи раст је забележило 10 од 24 производне области. Највећи позитиван допринос потекао је од производње деривата нафте и електричне опреме, док је у супротном смеру деловала производња прехранбених производа.

Када је реч о услужним секторима, промет у трговини на мало у АП Војводини у јануару 2021. године реално је порастао за 2,4% у текућим ценама, односно за 3,1% у сталним ценама. У сектору туризма, број ноћења домаћих туриста у АП Војводини је у јануару 2021. године смањен за 27,4%, а број ноћења страних туриста нижи је за чак 51,2% међугодишње.

Тржиште рада АП Војводине одупире се неповољним условима пандемије коронавируса. У Војводини је у јануару 2021. године забележено 103.954 активно незапослених лица, што је за 0,03% мање у односу на јануар 2020. године. У децембру 2020. године, просечна бруто зарада у АП Војводини износила је 86.941 динар (раст 11,2% мг), а просечна нето зарада 63.215 динара (раст 11,5% мг).

II. КРЕТАЊЕ ЦЕНА И ИНФЛАЦИЈЕ

Међугодишња инфлација у јануару 2021. године износила је 1,1%. Успоравање међугодишње инфлације у другој половини 2020. године, које је настављено и почетком 2021. године, пре свега је последица нижих цена непрерађене хране – поврћа и свежег меса.

У односу на децембар 2020. године, потрошачке цене су у јануару 2021. године забележиле раст од 0,4%. Ниво цена роба је порастао за 0,5%, а ниво цена услуга за 0,3%. Највећи утицај на месечни раст цена су имале више цене електричне енергије, нафтних деривата и сезонски више цене поврћа, али је њихово повећање било мање од сезонски уобичајеног за јануар. У супротном смеру највише је деловало сезонско појефтињење одеће и обуће.

Инфлација мерена индексима потрошачких цена
јануар 2021. године

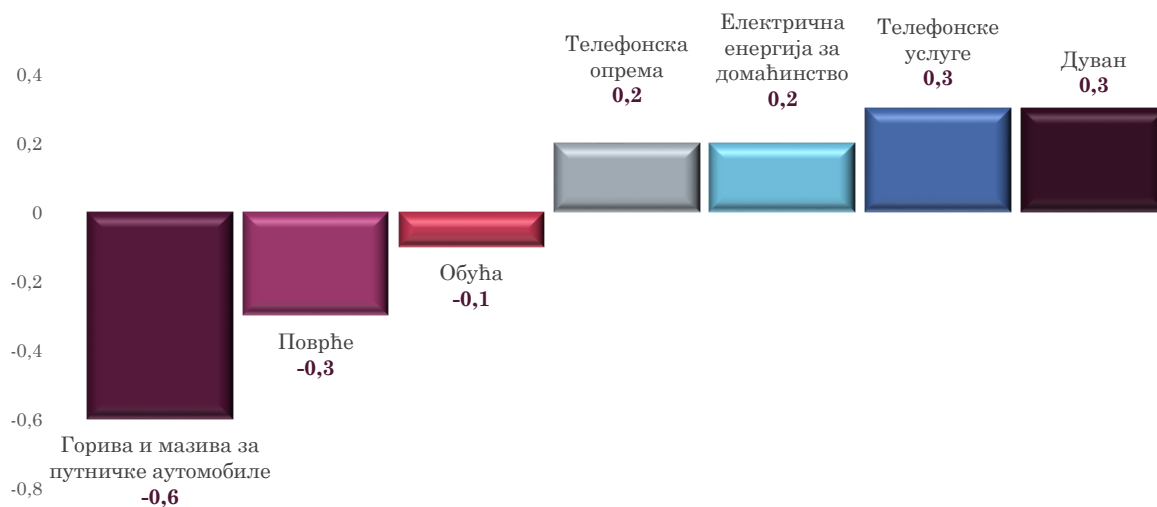
Услед раста тражње за медицинским производима и производима који омогућавају рад од куће (рачунари, мобилни телефони), **базна инфлација** је благо убрзана крајем 2020. године, као и у јануару 2021. године, када износи 2,1% међугодишње.

Посматрано по производима и услугама личне потрошње, **највећи позитиван допринос** међугодишњој стопи јануарске инфлације (1,1%) дале су, пре свега, цене дувана и телефонских услуга (по 0,3 п.п), потом цене електричне енергије за домаћинство, као и телефонске опреме (по 0,2 п.п).

Највећи негативан допринос инфлацији потекао је од цена горива и мазива за путничке аутомобиле (-0,6 п.п), цене поврћа (-0,3 п.п) и цена обуће (-0,1 п.п).

Најзначајнији доприноси међугодишњој инфлацији,
јануар 2021. године (у п.п)

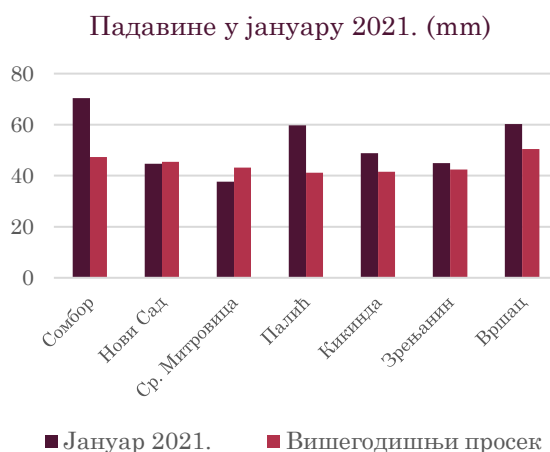
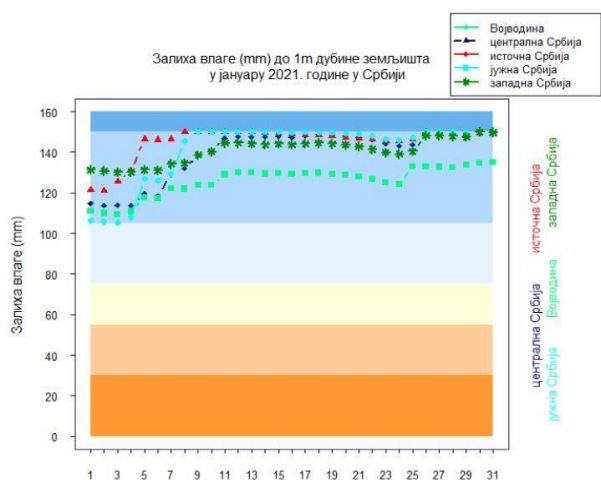
Према централној пројекцији Народне банке Србије, међугодишња инфлација ће и у наредном периоду остати ниска и стабилна и кретаће се у доњој половини циљаног распона, а њен благи раст у кратком року потицаће од очекиваних корекција појединих регулисаних цена и ефекта ниске базе код цена нафтних деривата и хране.

III. ПОЉОПРИВРЕДА

Променљиво време, честе падавине и снежни покривач су током јануара прекидали или успоравали обављање предвиђених пољопривредних радова као што су: резидба, ђубрење, зимско прскање, заштита од глодара у воћњацима и виноградима, обрада земљишта, припрема топлих леја и други припремни радови за пролећну сетву и садњу.

Залиха зимске влаге у јануару 2021. године је била добра у свим производним подручјима. Просечна количина падавина на подручју Војводине у јануару 2021. године износила је 52,4 mm, што је за 17,7% више у односу на просечне месечне падавине у јануару у периоду од 2007. до 2017. године.

Почетак године на тржишту житарица и уљарица обележило је раст цена на међународном тржишту, што се одразило и на домаће тржиште.

Просечна цена **кукуруза** у јануару 2021. године износила је 20,8 дин/kg (без ПДВ-а).

У јануару је била добра тражња за **пшеницом**, како од старне извозника, тако и домаћих прерађивача. Раст цене, као и код кукуруза, последица је раста на међународном тржишту. Пшеницом се почетком јануара ове године трговало по цени од 21,5 дин/kg, да би крајем јануара цена достигла 24,0 дин/kg (без ПДВ-а).

Веома мала понуда **соје** била је забележена у јануару, због свакодневног раста цене. Почетком јануара, цена соје је била 52,5 дин/kg, да би до краја месеца цена порасла за 12,4% (59,0 дин/kg).

IV. ИНДУСТРИЈА

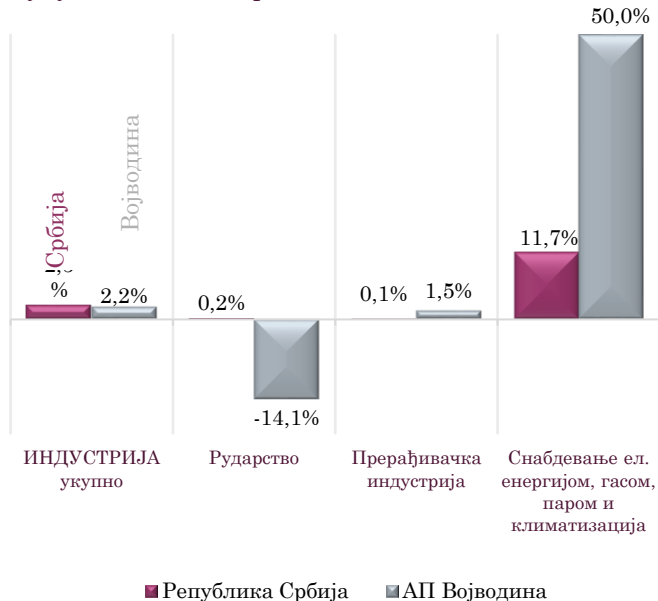
Међугодишње посматрано, **индустриска производња у Републици Србији у јануару 2021. године већа је за 2,5% у односу на јануар 2020. године.** Посматрано по производним секторима, раст је забележен у сва три сектора – у сектору **Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација** (11,7%), у сектору **Рударство** (0,2%) и у сектору **Прерађивачке индустрије** (0,1%).

Вођена повећањем обима производње у сектору **Прерађивачке индустрије** од 1,5%, **индустриска производња АП Војводине је у јануару 2021. године забележила раст од 2,2% у односу на јануар 2020. године.** Раст је остварен у сектору **Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација** од 50,0%, док је пад обима производње забележен у сектору **Рударство** за 14,1%.

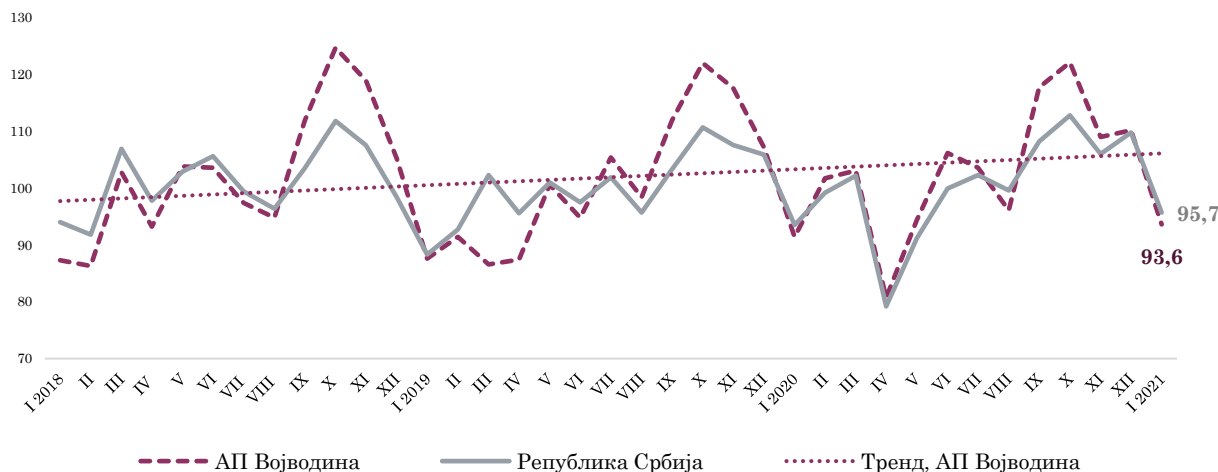
У **Прерађивачкој индустрији**, доминантном сектору укупне индустрије АП Војводине са учешћем од 93,6%, забележено је повећање физичког обима производње у 10 од 24 производних области, које чине 45,2% укупне индустрије Војводине.

У јануару 2021. године, обиму прерађивачке индустрије АП Војводине највише су позитивно допринеле: производња деривата нафте (2,8 п.п.), производња електричне опреме (1,5 п.п.) и производња основних метала (0,8 п.п.), док је највећи негативан допринос потекао од производње прехранбених производа (-1,1 п.п.), производње основних фармацеутских производа и препарата (-0,5 п.п.) и производње металних производа, осим машина (-0,5 п.п.).

Стопе раста индустрије у Србији и Војводини, укупно и по секторима делатности I 2021/I 2020.

Индекси индустријске производње (Ø2019=100), са трендом кретања

У односу на просек 2019. године, остварен обим индустријске производње Републике Србије у јануару 2021. године мањи је за 4,3%, а у АП Војводини за 6,4%.

Током претходне три године, тренд укупне индустријске производње у Републици Србији и АП Војводини бележи благо растући смер кретања.

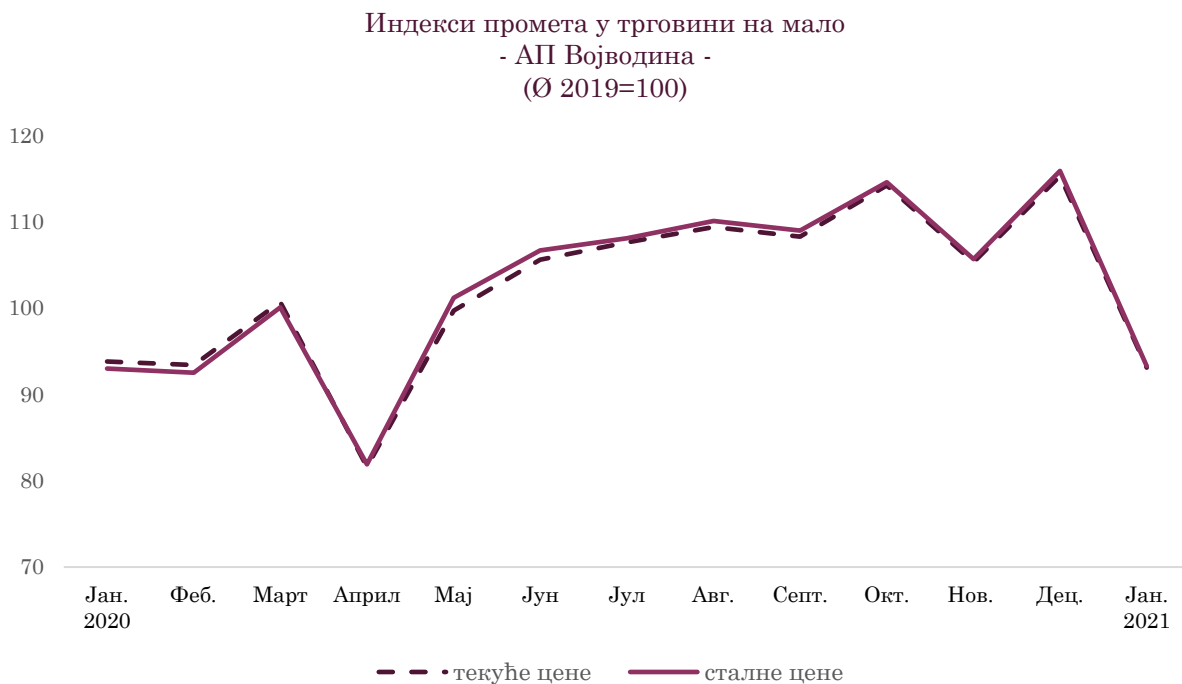
У јануару 2021. године, у поређењу са истим месецом претходне године, **залихе готових производа у индустрији АП Војводине** повећане су за 10,8%, а посматрано по наменским групама, повећане су у свим групама и то код Капиталних производа (за 69,3%), Трајних производа за широку потрошњу (27,2%), Енергије (7,8%), Нетрајних производа за широку потрошњу (7,0%) и Интермедијарних производа, осим енергије (5,9%).

V. ПРОМЕТ РОБЕ У ТРГОВИНИ НА МАЛО

Према подацима Републичког завода за статистику, **промет робе у трговини на мало у АП Војводини, у јануару 2021. у односу на јануар 2020. године, у текућим ценама већи је за 2,4%, а у сталним ценама за 3,1%.**

У односу на децембар 2020. године, у јануару 2021. забележен је пад промета у трговини на мало у АП Војводини за 17,1% у текућим и 17,2% у сталним ценама.

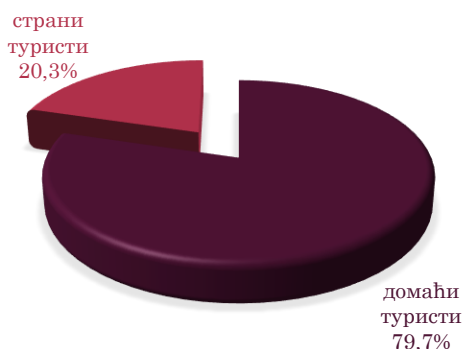
Поређећи ниво промета робе у трговини на мало у Војводини у јануару 2021. године у односу на просечан ниво промета у 2020. години, бележи се пад промета за 6,9% у текућим ценама, односно за 6,7% у сталним ценама.

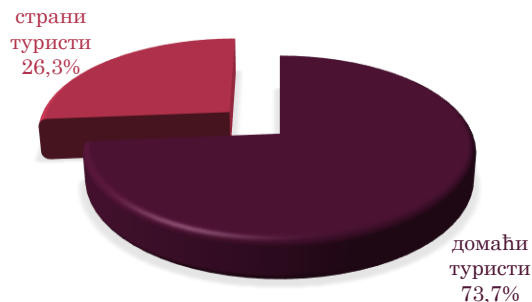
VI. ТУРИЗАМ И УГОСТИТЕЉСТВО

Према подацима Републичког завода за статистику, **укупан број туристичких долазака у Републику Србију у јануару 2021. године био је 131.586**, што је мање за **40,4%** у односу на јануар 2020. године.

Структура долазака туриста у Републику Србију, јануар 2021.

Структура долазака туриста у Војводину, јануар 2021.

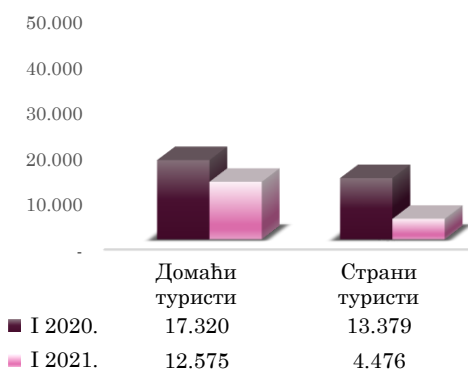

У **Војводини** је у јануару 2021. године укупан број долазака туриста био **17.051**, што је за **44,5%** мање него у јануару 2020. године. Број долазака домаћих туриста мањи је за **27,4%**, а страних туриста за чак **66,5%**. Од укупног броја долазака туриста у Војводину, **73,7%** су били домаћи, а **26,3%** страни туристи.

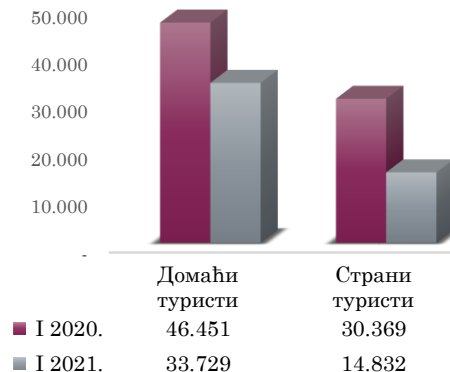
Са забележеним бројем долазака туриста, Војводина је у јануару 2021. године учествовала са **13,0%** у укупним доласцима туриста у Републику Србију, и то са **12,0%** у доласцима домаћих, односно са **16,8%** у доласцима страних туриста.

У јануару 2021. године, у Републици Србији је евидентирано укупно **449.331** ноћења туриста, што је мање за 34,8% у односу на јануар 2020. године. У **Војводини** је у **јануару 2021. године укупан број регистрованих ноћења туриста био 48.561** и мањи је за **36,8%** у односу **јануар претходне године**. Број ноћења домаћих туриста опао је за **27,4%**, а број ноћења страних туриста за чак **51,2%** у односу на јануар 2020. године. Од укупног броја ноћења, **69,5%** су били домаћи, а **30,5%** страни туристи.

Доласци туриста у Војводину, јануар 2020. и јануар 2021.

Ноћења туриста у Војводини, јануар 2020. и јануар 2021.

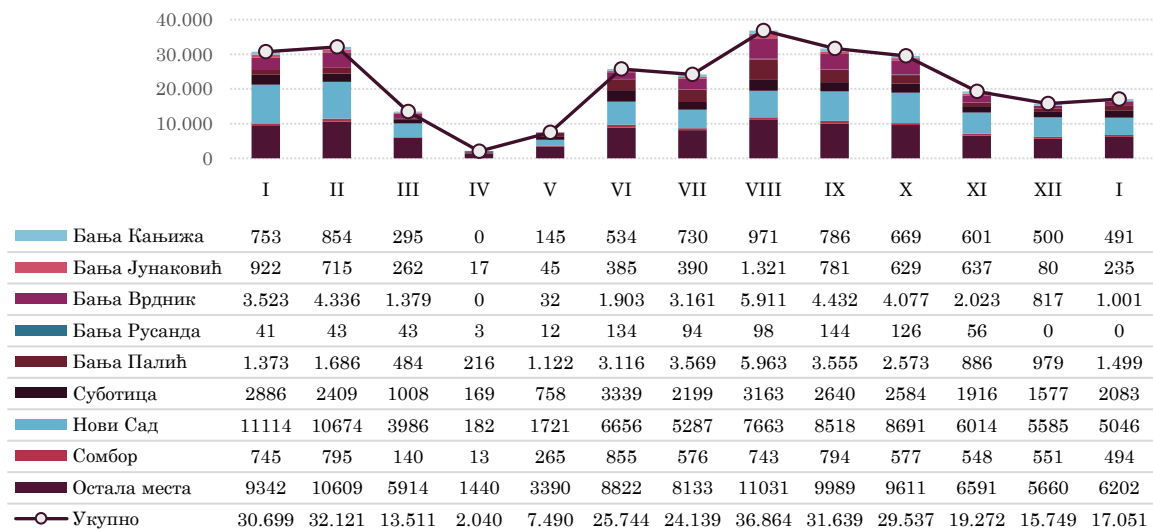

Са бројем регистрованих ноћења у јануару 2021. године, Војводина је учествовала са **10,8%** у укупним ноћењима туриста у Републици Србији, и то са **9,6%** у ноћењима домаћих, односно са **15,1%** у ноћењима страних туриста.

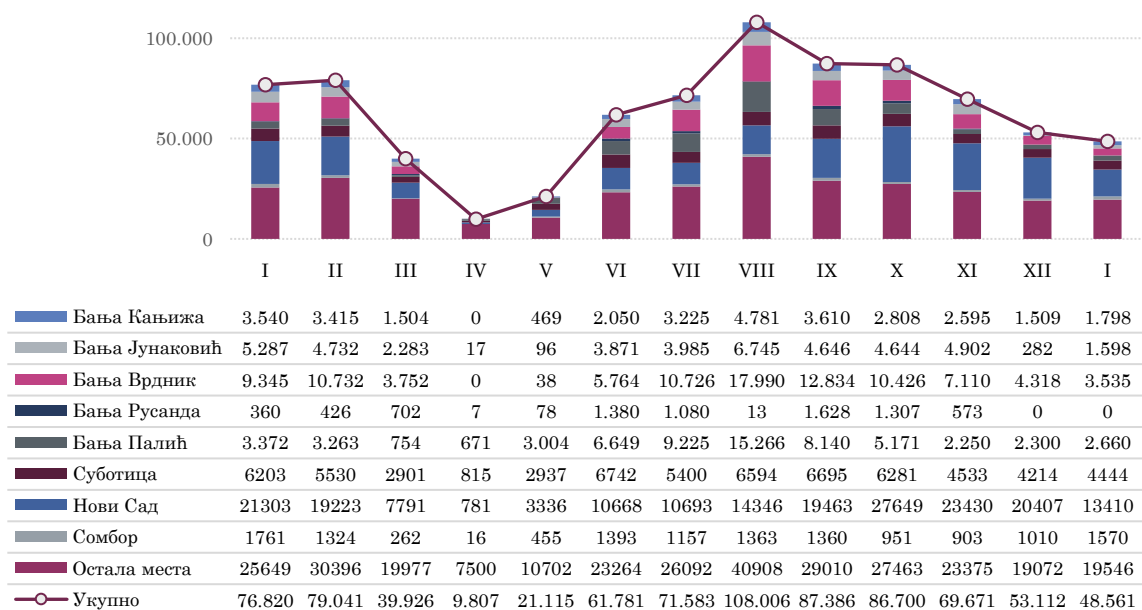
Раст броја долазака туриста у Војводини, јануару 2021. године у односу на јануар 2020. године, остварила је једино Бања Палић, за 126 долазака или 9,2%, при чему је број долазака домаћих туриста повећан за 101 долазак или 10,4%, а број долазака страних туриста за 25 долазака или 6,2%.

Доласци туриста по изабраним туристичким местима у Војводини, I 2020 - I 2021.

У јануару 2021. године, у свим туристичким местима Војводине је забележен пад броја ноћења у односу на јануар 2020. године. Најмањи пад броја ноћења туриста, за 10,8% или 191 ноћења, забележен је у Сомбору. Највећи пад броја ноћења туриста забележен је у бањи Јунаковић, за 69,8% или 3.689 ноћења.

Ноћења туриста по изабраним туристичким местима у Војводини, I 2020 - I 2021.

На нивоу Републике Србије, најфреквентније посећивана места у јануару 2021. године, изражено и бројем долазака и бројем ноћења туриста, била су планинска места са **239.007** остварених ноћења, што представља **53,2%** од укупног броја ноћења у Републици Србији у јануару 2021. У највећим центрима планинског туризма, на Копаонику и Златибору, остварено је **167.015** ноћења. При томе је, у односу на јануар 2020. године, на Копаонику регистровано за **23,5%** мање ноћења, а на Златибору за **9,0%** мање ноћења. Посетиоци планина већином су били домаћи туристи (**89,7%** од укупног броја ноћења).

Доласци туриста у РС по изабраним туристичким местима, I 2021.

Ноћења туриста у РС по изабраним туристичким местима, I 2021.

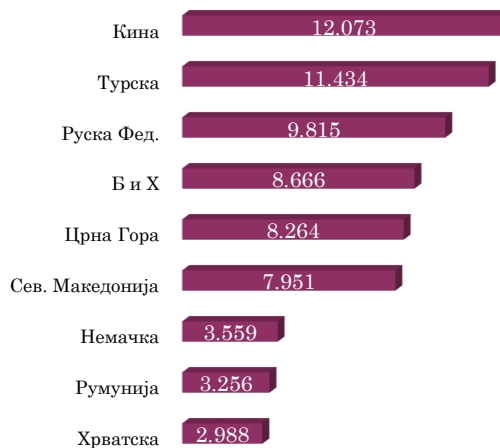

Посматрано на нивоу Републике Србије, у јануару 2021. године, међу страним туристима из групе европских земаља, највећи број долазака забележили су **туристи из Босне и Херцеговине** (3.333 долазака, што је за **58,5%** мање него у јануару 2020. године), а највећи број ноћења регистрован је од стране туриста из Турске (11.434 ноћења, што је за **18,7%** мање него у јануару 2020. године).

Доласци страних туриста у Републици Србији према земљама из којих долазе, I 2021.

Ноћења страних туриста у Републици Србији према земљама из којих долазе, I 2021.

Из групе ваневропских земаља, у јануару 2021. године, највећи број и долазака и ноћења у Републици Србији забележили су туристи из Кине, укључујући Хонг Конг (**964** долазака, што је за **88,2%** мање него у јануару 2020. године, односно **12.073** ноћења, што је за **32,7%** мање него у јануару 2020. године).

Девизни прилив од туризма у Републици Србији по месецима, 2020.
(у млн евра)

У 2020. години, укупан **девизни прилив од туризма** у Републици Србији износио је 1.249 милиона евра и **мањи је за 357 милиона евра или 22,2%** у односу на девизни прилив 2019. године, док је **девизни одлив од туризма** у Републици Србији у 2020. години износио 1.119 милиона евра и **мањи је за 688 милиона евра или 38,1%** у односу на девизни одлив 2019. године.

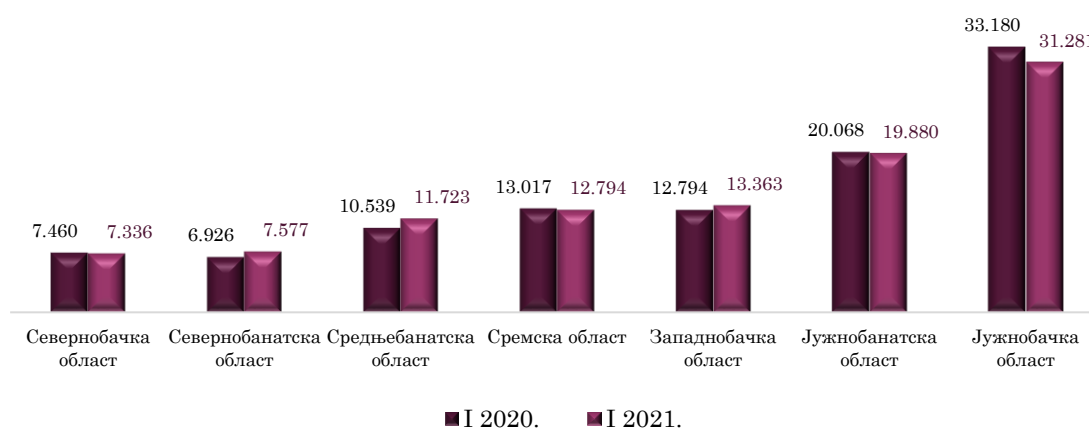

VII. НЕЗАПОСЛЕНОСТ

Према подацима Националне службе за запошљавање (НСЗ), **на крају јануара 2021. године у Републици Србији је евидентирано 509.818 активно незапослених лица**, што је за **1,3% (-6.690) мање** у односу на јануар 2020. године.

Истовремено, у Војводини је забележено **103.954 активно незапослених лица**, што је за **0,03% (-30 лица) мање** у односу на јануар 2020. године. **Раст незапослености** је забележен у Западнобачкој области (569), Севернобанатској (651) и Средњебанатској области (1.184 лица), док је **пад незапослености** евидентиран у Јужнобачкој области (-1.899), Сремској (-223), Јужнобанатској (-188) и Севернобачкој области (-124).

Број активно незапослених лица према областима Региона Војводине, јануар 2020. и 2021.

Најмање незапослених у јануару 2021. године, у апсолутном броју, бележи Севернобачка област (7.336), док је највећи број незапослених у Јужнобачкој области (31.281). **Посматрано по општинама**, највећи број незапослених је у Граду Новом Саду (13,3% од укупног броја незапослених у АП Војводини), а најмањи у општини Сремски Карловци (0,3%).

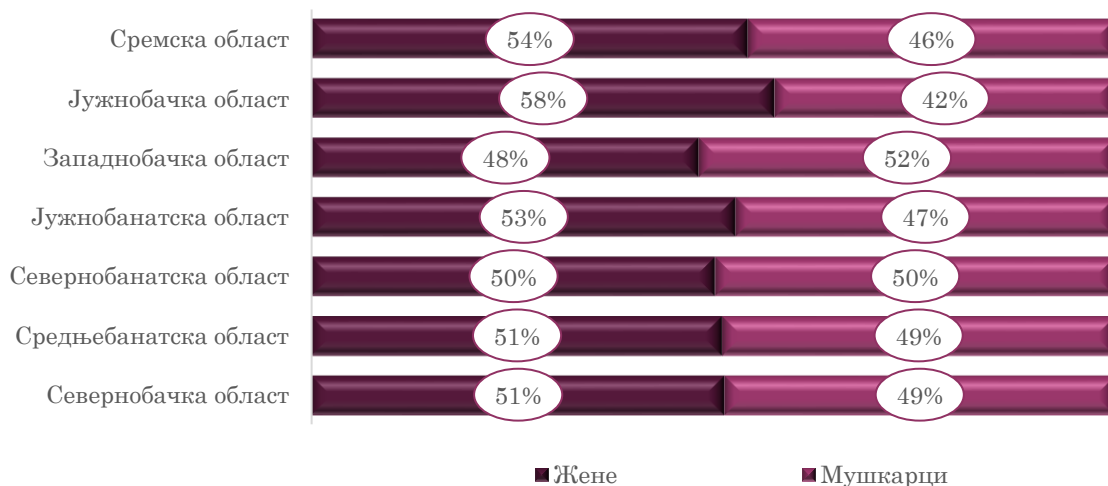
Општине са најмањим и највећим бројем незапослених лица по областима АП Војводине, у јануару 2021. године

Област	Укупно	Општина са најмањим бројем незапослених лица	Општина са највећим бројем незапослених лица
Регион Војводине	103.954	-	-
Севернобачка	7.336	Мали Иђош (1.305)	Суботица (4.310)
Севернобанатска	7.577	Ада (484)	Кикинда (3.214)
Средњебанатска	11.723	Нова Црња (1.184)	Зрењанин (5.998)
Сремска	12.794	Пећинци (687)	Сремска Митровица (3.137)
Западнобачка	13.363	Оџаци (2.154)	Сомбор (5.517)
Јужнобанатска	19.880	Опово (746)	Панчево (6.645)
Јужнобачка	31.281	Сремски Карловци (337)	Нови Сад (13.821)

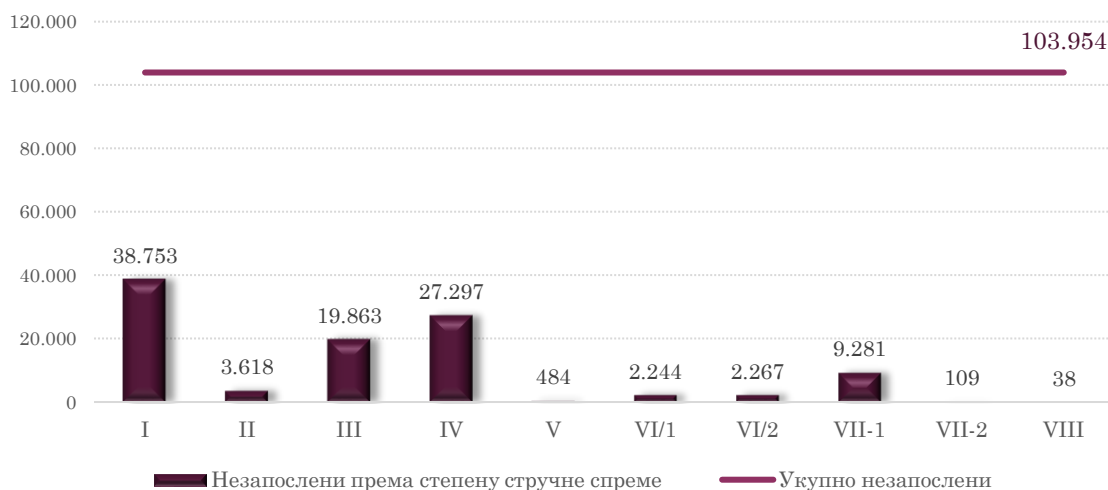
Посматрано према полу, у структури активно незапослених лица Региона Војводине, **53,4% чине жене**, а **46,6% мушкарци**. У свим областима Региона Војводине приближно је уједначена структура незапослених лица посматрано према полу.

Структура незапослених лица у евиденцији НСЗ, према полу и областима Региона Војводине, јануар 2021.

Посматрано према степену стручне спреме, највеће учешће у укупном броју активно незапослених лица Војводине чине лица **I степена стручне спреме (37,3%)**, а најмање учешће међу активно незапосленим заузимају лица **VIII степена стручне спреме (0,04%)**.

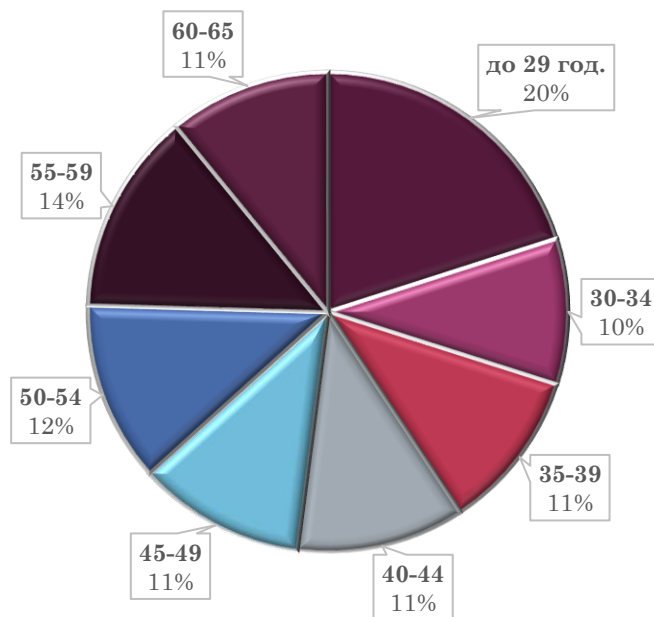
Незапослена лица према степену стручне спреме у Војводини, јануар 2021.

Посматрано према старосној структури, у Војводини петину активно незапослених лица чине млади до 29 година старости. У групи старости 30-39 година активно тражи запослење **20,7% незапослених**. Незапослена лица која по правилу теже налазе запослење или на њега чекају дуже су у групи старости 50-65 година и они чине **36,7% укупног броја незапослених**.

Незапослена лица према старости у Војводини, јануар 2021.

Посматрано према трајању незапослености, на крају јануара 2021. године у Војводини је 41,1% активно незапослених лица на посао чекало годину дана или краће, док је преосталих 58,9% на посао чекало дуже од годину дана.

VIII. ЗАРАДЕ

Просечна бруто зарада у Републици Србији за 2020. годину износила је 82.984 динара, док је просечна нето зарада износила 60.073 динара. У односу на 2019. годину, забележен је раст бруто зараде од 9,5% номинално, односно 7,8% реално, као и раст нето зараде за 9,4% номинално, односно 7,7% реално.

У АП Војводини је просечна бруто зарада у 2020. години износила 79.070 динара, док је просечна нето зарада износила 57.186 динара, што је за 4,8% мање од републичког просека. У односу на 2019. годину, забележен је раст бруто зарада за 10,1%, односно раст нето зарада за 10,0%.

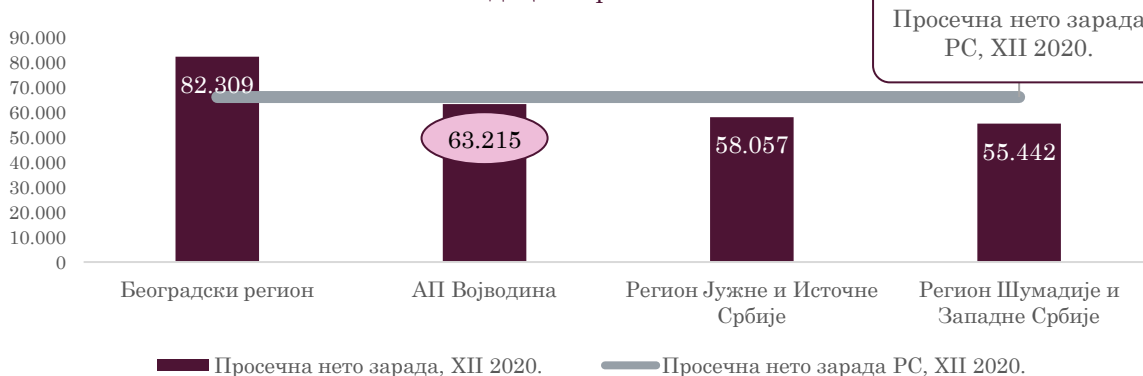
Просечна нето зарада у Републици Србији и АП Војводини, 2018-2020. (РСД)

У децембру 2020. године, просечна бруто зарада у Републици Србији износила је 90.849 динара, а просечна нето зарада 66.092 динара. У односу на новембар 2020. године, просечна бруто зарада већа је за 7,9%, а нето зарада за 8,5%. У односу на децембар 2019. године, просечна бруто зарада номинално је већа за 10,4%, односно 9,0% реално, а просечна нето зарада већа је за 10,6% номинално, односно 9,2% реално.

У АП Војводини, у децембру 2020. године, просечна бруто зарада износила је 86.941 динара, а просечна нето зарада 63.215 динара. У односу на новембар 2020. године, просечна зарада већа је за 8,4% бруто, односно за 9,1% нето. У односу на децембар 2019. године, просечна бруто зарада у АП Војводини је већа за 11,2%, а просечна нето зарада за 11,5%.

Просечна нето зарада по регионима у односу на републички просек, децембар 2020.

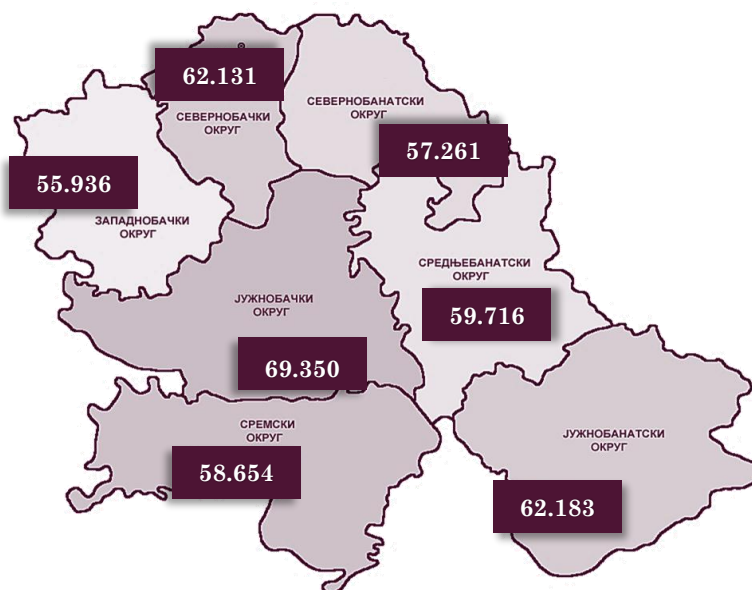

Просечне зараде забележиле су номинални раст у децембру 2020. у односу на децембар 2019. године, како на нивоу целе земље тако и на нивоу сваког региона Републике Србије појединачно посматрано. **Највећи међугодишњи раст нето зарада у децембру 2020. године евидентиран је у Региону Јужне и Источне Србије (12,2%), а најмањи у Региону Шумадије и Западне Србије (9,4%).** У децембру 2020. године, једино је Београдски регион имао већу просечну нето зараду у односу на републички просек, за 16.217 динара или 24,5%.

На нивоу сваког округа АП Војводине појединачно посматрано, нето зараде у децембру 2020. номинално су више у односу на децембар 2019. године. Највећи номинални раст нето зарада забележио је Јужнобачки округ (за 14,0%), док је најмањи раст забележен у Јужнобанатском округу (7,4%).

Просечна нето зарада по окрузима АП Војводине, децембар 2020.

У децембру 2020. године, једино Јужнобачки округ бележи нету зараду вишу од војвођанског просека, што је у складу са натпросечним привредним потенцијалима посматраног округа.

Посматрано по општинама, у децембру 2020. године **нето зараду изнад просека АП Војводине** бележили су **Град Нови Сад**, у износу од 77.193 динара или за 22,1% више од просека, потом **Вршац**, за 15,1% више од просека АП Војводине, **Суботица**, за 1,6% више од просека, **Панчево**, за 0,5% више од просека АП Војводине, и **Сремски Карловци**, за 0,1% више од војвођанског просека. **Најнижу просечну нето зараду у Војводини у децембру 2020. године забележила је општина Бач**, у износу 48.270 динара, што је за 23,6% испод војвођанског просека за децембар 2020.

Пет општина са највишом просечном нето зарадом, децембар 2020. (РСД)

Пет општина са најнижом просечном нето зарадом, децембар 2020. (РСД)

ИЗВОРИ ПОДАТАКА

1. Републички завод за статистику Републике Србије, <https://www.stat.gov.rs/sr-Cyrl> ;
2. Народна банка Србије, https://www.nbs.rs/sr_RS/indeks/ ;
3. Министарство финансија Републике Србије, <https://www.mfin.gov.rs/tip-dokumenta/makroekonomski-podaci/> ;
4. Национална служба за запошљавање, http://www.nsz.gov.rs/live/dokumenti/statistiki_bilteni_nsz.cid667
5. Републички хидрометеоролошки завод Србије, <http://www.hidmet.gov.rs/>;
6. Жита Србије, <https://www.zitasrbije.rs/>.

